

Інформаційні джерела:

1. Бурак І. О. Переваги автоматизованого обліку розрахунків на підприємствах торгівлі. Економіка. Управління. Інновації. 2015. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2015_1_8 (дата звернення: 01.04.2023).
2. Кундря-Висоцька О. П., Москаленко О. В., Сулима О. М. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Київ : УБС НБУ, 2015. 336 с.
3. Офіційний сайт програмного забезпечення «Вправно». URL: <https://www.codejig.com/uk/erp/> (дата звернення: 01.04.2023).
4. Офіційний сайт веб-сервісу «Вільний». URL: <https://edin.ua/vilnij/> (дата звернення: 01.04.2023).
5. Офіційний сайт Star.Docs. URL: <https://kyivstar.ua/business/products/stardocs> (дата звернення: 01.04.2023).
6. Офіційний сайт М.Е.Дос. URL: <https://medoc.ua/> (дата звернення: 01.04.2023).
7. Офіційний сайт веб-сервісу «Вчасно». URL: https://edin.ua/servisi/#business_section (дата звернення: 01.04.2023).
8. Офіційний сайт міжнародного провайдера EDI (Electronic Data Interchange). URL: <https://www.comarchedi.com.ua/> (дата звернення: 01.04.2023).

УДК 657:631.11

О.О. Семенов, здоб. PhD (*ДБТУ, Харків*)

В.С. Микитюк, здоб. вищої освіти (*ДБТУ, Харків*)

Є.К. Теплов, здоб. вищої освіти (*ДБТУ, Харків*)

ДО ПИТАННЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Проблеми ефективності функціонування аграрних підприємств пов'язані з використанням їхнього потенціалу, що зумовлює вибір та обґрунтування на основі проведеного економічного аналізу процедур оцінки величини та структури потенціалу аграрного підприємства, що дозволяють оперативно визначати його внутрішні можливості та недоліки, виявляти приховані резерви. Управління економічним потенціалом має на меті досягнення стратегічних цілей розвитку аграрного підприємства та спрямоване на забезпечення його ринкової стійкості.

В економічній літературі існує багато підходів до визначень поняття «потенціал». Підсумовуючи зазначені підходи, можна зробити такі висновки: по-перше, істотною особливістю практично всіх підходів є їх орієнтація на ресурсне розуміння економічного потенціалу підприємств, що визначає його специфічні особливості

формування залежно від галузевої приналежності підприємства. Залежно від специфіки галузі структура економічного потенціалу сучасних підприємств може відрізнятися. По-друге, при визначенні сутності економічного потенціалу підприємства акцентують увагу переважно на наявних можливостях підприємства, оцінці ступеня досягнутого ним потенціалу чи бажаних для досягнення результатів. По-третє, значний вплив на величину економічного потенціалу, а також взаємозв'язок його складових елементів здійснює зовнішнє середовище господарювання (рис. 1).

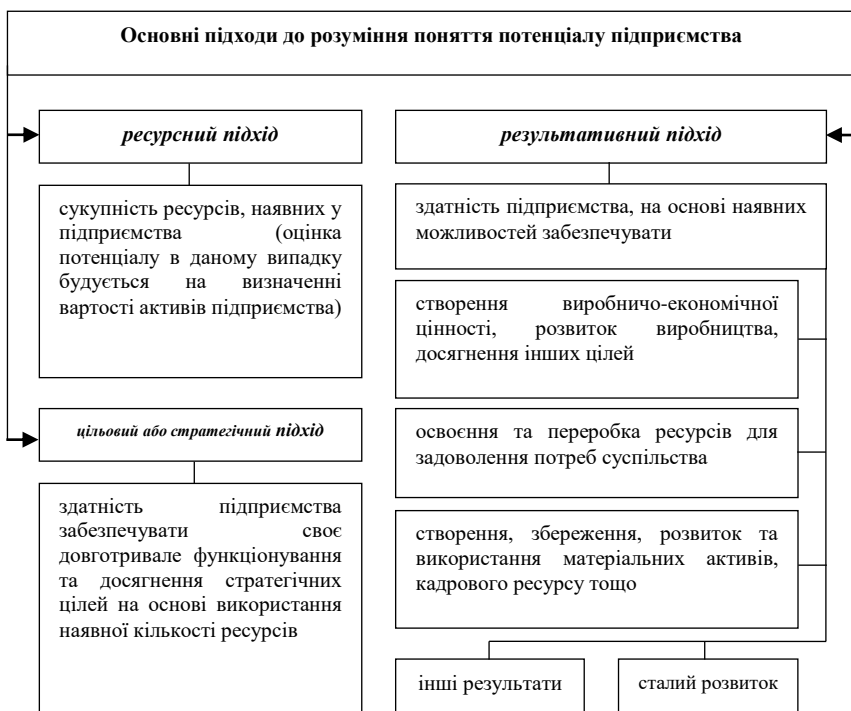

Рисунок 1 – Основні підходи до розуміння поняття потенціалу підприємства із врахуванням його елементів

Вміння грамотно використовувати інформаційну базу для цілей аналізу потенціалу аграрних підприємств залежить від рівня компетентності керуючого апарату аграрних підприємств і безпосередньо може впливати на результативність управлінських рішень. Так, наприклад, дані нормативних правових документів містять в окремих випадках критеріальні межі здійснення бізнес-

процесів, порушення яких обертається на підприємств фінансовими санкціями, що негативно впливає на потенціал в цілому.

Дані зовнішнього маркетингового та ринкового середовища, будучи доповненням до даних нормативно-правової бази економічної діяльності, формують певні «правила гри», дотримання яких та грамотне їх використання сприяє появі в аграрних підприємств ринкових переваг, формуванню сприятливих перспектив здійснення операційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва.

Основним елементом в інформаційному масиві даних є річна бухгалтерська фінансова звітність. Перевага даного інформаційного ресурсу обумовлена такими причинами:

- системність та періодичність формування бухгалтерських звітів;
- документальне оформлення бухгалтерських записів та можливість перевірки інформаційних даних;
- можливість порівняльного аналізу бухгалтерських даних про бізнес-процеси з галузевими даними, з показниками конкурентів;
- можливість аналізу стану та використання виробничих ресурсів у динаміці, виявлення закономірностей та взаємозв'язку у складових елементах економічного потенціалу підприємства.

Формування спеціалізованих звітних форм в аграрних підприємствах дозволяє зацікавленим користувачам отримати більш широку та різнобічну інформацію про господарські бізнес-процеси, ефективність виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції за окремими її видами, використання трудових ресурсів та їх внесок у кінцеві фінансові результати. Окрема увага в даних звітах приділяється питанням державної підтримки та субсидування сільськогосподарського виробництва, податковим аспектам діяльності, стану та руху біологічних активів, відображенню інформації про вироблені витрати агропромислового підприємства.

Методика економічного аналізу представляє сукупність спеціальних прийомів та способів дослідження господарських процесів та їх результатів. При цьому виділяються такі технологічні етапи: уточнення об'єктів, мети та завдань аналізу, складання плану аналітичних робіт; побудова системи показників, за допомогою яких характеризується об'єкт аналізу; збирання та підготовка необхідної інформації для проведення аналітичних процедур; оцінка фактичних результатів господарювання з показниками плану досліджуваного періоду, фактичними даними минулих періодів, із середньогалузевими даними, з показниками конкуруючих підприємств тощо; вивчення факторів та визначення їх впливу на результати діяльності

підприємства; виявлення невикористаних та перспективних резервів підвищення ефективності виробництва; оцінка результатів господарювання з урахуванням впливу різних факторів та виявлених невикористаних резервів, розробка заходів щодо їх використання.

Проведення аналізу та оцінки економічного потенціалу підприємства за пропонованими етапами покликане визначити реальний стан бізнесу; виявити проблемні аспекти господарської діяльності, забезпечити розробку конкретних, невідкладних управлінських впливів щодо покращення бізнес-процесів.

Інформаційні джерела:

1. Васьківська К.В., Лозінська Л.Д., Галімук Ю.О. Економічний потенціал підприємства в умовах змін: суть та характерні особливості. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7858>.

2. Руденко С.В. Виробничий потенціал аграрного підприємства: економічна сутність та роль у формуванні економічного потенціалу. *Вісник ХНТУСГ: Економічні науки*. 2016. Вип. 172. С. 175-181.

УДК 658.84:005.336.1

О.Д. Тімченко, доц. (ДБТУ, Харків)

В.І. Тімченко, здоб. вищої освіти (ДБТУ, Харків)

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ

Для визначення ефективності продажів на рівні підприємства торгівлі (загалом або за регіональними підрозділами) запропоновано використання показників валового прибутку (Gross Profit) і доходу (Revenue). Співвідношення цих показників відображає частку доходу від продажів, що залишається для покриття інших (крім собівартості реалізованих товарів) витрат поточної діяльності підприємства торгівлі, а саме адміністративних, витрат на збут, фінансових та ін. Зростання рентабельності продажів за валовим прибутком (Gross Profit Margin) за періодами часу або перевищення цього показника над аналогічним за іншими підприємствами означає, що компанія ефективно керує продажами, а система реалізації товарів і послуг (стандарти, процедури, інструменти продажів) не потребує кардинальних змін.